

ROTTERDAM VANUIT HET OPENBAAR VERVOER

Fotograaf Carel van Hees en schrijfster Sanneke van Hassel trokken een jaar lang door Rotterdam. FOTO CAREL VAN HEES

Anders kijken naar het dagelijks leven in Rotterdam

Geen betere manier om de stad en zijn inwoners te leren kennen dan via het openbaar vervoer. Zeker een stad als Rotterdam, met zijn multiculturele, architectonische én ov-diversiteit. Bus, tram, metro, en boot: Rotterdam heeft het allemaal.

Laat dat maar eens in een mooi boek zien, dachten ze bij het openbaar vervoerbedrijf van Rotterdam, de Rotterdamse Elektrische Tram (RET). Vandaag ziet 'Check-in Check-uit. RET' het licht, een fotoboek vooral, verrijkt met reportage-achtige verhalen.

Fotograaf Carel van Hees en schrijfster Sanneke van Hassel, ras-Rotterdamers allebei, trokken een jaar samen op om, zoals dat zo mooi heet, de stad in woord en beeld te vangen. "Een heel jaar moest ook wel", zegt Van Hees. "We wilden alle seizoenen meepakken, zodat we het boek zowel met sneeuw konden laten beginnen als eindigen."

Voor Van Hassel, die verhalende reportages maakte van de mensen achter al die trams, bussen, metro's en boten, was het even omschakelen. Normaal gesproken schrijft zij vooral korte literaire verhalen. "Daar zou ik nooit mensen voor gaan bevragen. Nu kon ik dat wel doen en dat beviel me goed. Ik hou van om me heen kijken, dit was daar een prachtige kans voor."

Volgens Van Hees is lopen de meest ulitieme manier om een stad te verkennen. Te voet, wandelend. "Maar vanuit een rijdend perspectief is ook heel interessant. De stad komt op je af en trekt van je weg. Rotterdam is ook niet zo groot als New York of Londen, je bent er zo weer in en uit. Daardoor doemt er voor je het weet weer een nieuw beeld op."

Ook Van Hassel leerde anders kijken van al dat gereis in eigen stad: "Het is filmisch. Je ziet ineens hoeveel er eigenlijk nieuw is gebouwd. Dat is wel typisch Randstad, denk ik: Het gebeurt

'Het is filmisch, je ziet ineens hoeveel er eigenlijk nieuw is gebouwd'

waar je bij staat en dan is het weer vooruit en verder."

Hoewel het voortdurend wisselende aangezicht van de stad op zichzelf al verleidelijk is voor beelden en letters, is het toch de mens die de doorslag geeft. Ook in het zich verplaatsende Rotterdam: een bellende man in de stationshal, een verliefd moslimstelletje bij de tramhalte, een Kaapverdiaanse vrouw in de bus met een bijbel, een Feyen-

oordshirt tussen marathonlopers, een kind met een honkbalpetje turend door het raam van bus of tram. Van Hees: "Als er één manier is om het leven te doorgronden, dan is dat door uit een rijdend raam te kijken. Met 176 culturen naast elkaar is er veel te zien. Achter iedere jas zit een leven."

Van Hassel: "Je ziet ook nergens zoveel verschillende mensen bij elkaar in één ruimte als in het openbaar vervoer." Ja, ze geloven dat ze dat wel het meest intrigerend vinden van de bewegende stad: de vluchtige diversiteit. Van Hees: "We houden er allebei van om naar de flarden van het leven te kijken."

Joost van Velzen

Check-in Check-uit. RET. Met fotografie van Carel van Hees en reportages van Sanneke van Hassel. Uitgeverij Diafragma. 32,50 euro.